

ת"פ 32479/05/11 - מדינת ישראל - פמ"ד נגד מוחמד בן יוסף סהיבאן

בית משפט השלום בבאר שבע

22 מרץ 2016

ת"פ 32479-05-11 מדינת ישראל נ' סהיבאן

לפני	כב' השופט רון סולקין
המאשימה	מדינת ישראל - פמ"ד ע"י ב"כ מתמחה עידן אחרר
נגד	
הנאשם	מוחמד בן יוסף סהיבאן ע"י ב"כ עו"ד אלי בניה

גזר דין

כתב האישום והשתלשלות הדין

הנאשם שלפני נותן את הדין בגין עבירות כדלקמן:

- תקיפת שוטר, בניגוד לסעיף 273 לחוק העונשין, תשל"ז 1977;
- הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו בניגוד לסעיף 275 לאותו חוק;
- התנגדות למעצר חוקי, בניגוד לסעיף 47(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח משולב], תשכ"ט - 1969.

בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן 5/ת, בהן הורשע הנאשם במסגרת הסדר טיעון, בתאריך 06/01/10, בשעה 15:40, או בסמוך לה, הגיעו שני שוטרים לשכונת מגורים בעיר רהט ובקשו מצעיר, בן משפחת הנאשם, שעמד במקום להזדהות. אותו צעיר סירב להזדהות והחל לצעוק, השוטרים הבינו, כי מדובר בצעיר הסובל מבעיות נפשיות והחלו לסגת מהמקום.

או אז, התגודדו אחרים, ביניהם הנאשם, במקום והחלו לדחוף את השוטרים. הנאשם השליך אבן שפגעה באחד השוטרים, ברגלו. השוטרים קראו לו לעצור, אך הוא נמלט מהמקום.

כשבוע ימים לאחר מכן, בתאריך 13/01/10, עצר צוות ובו שלושה שוטרים, ביניהם שני השוטרים שהיה באירוע, את הנאשם, אשר הובא אזוק בידיו לתחנת המשטרה בעיר רהט. בהיותם בתחנה, היכה הנאשם את אחד השוטרים בכך שדחף את מרפקו לבטנו והחל להשתולל במטרה להכשיל את מעצרו. רק בסיוע מספר שוטרים, ניתן היה להשתלט על הנאשם ולאזוק אותו גם ברגליו.

בין הצדדים נקשר הסדר, במסגרתו תוקן כתב האישום אשר בתחילה יחס לנאשם עבירות חמורות יותר. בהתאם להסדר, המפורט בהודעה ת/6, הופנה הנאשם לחקירת שירות המבחן למבוגרים. הצדדים לא הגיעו להסכמות ענשיות.

חוות דעת שירות המבחן למבוגרים

בענינו של הנאשם הוגש תסקיר שירות המבחן למבוגרים, המפרט את נסיבותיו האישיות, כבן 26, רווק, מתגורר בבית הוריו. לדברי הנאשם, אביו מועסק כמנהל עבודה בחברת בניה ומשפחתו מתפקדת באופן תקין.

לדבריו, עבד בעבודות מזדמנות וכיום עובד בתחום הבנין כעוזר חשמלאי. לא הוגש תלוש שכר או מסמך מאמת.

כבר במסגרת לימודיו התיכוניים התאפיין בבעיות משמעת רבות; התנהגות פורצת גבולות; ונדליזם והשחתת רכוש. בגין התנהגויות אלה הושעה פעמים רבות מהלימודים.

כבר מאז סיום לימודיו התיכוניים נטה הנאשם להתחבר לגורמים שוליים, לרבות צריכת סמים באופן יום יומי; צריכת אלכוהול; התנהגות עברנית והתמכרותית.

לדברי הנאשם, בזמן האירוע המתואר בכתב האישום היה תחת השפעת סמים.

הנאשם יחס את התנהגותו לאלומות קודמת מצדם של השוטרים ונטה להציג עצמו באופן קרבני.

שירות המבחן התרשם מקשיי הסתגלות משמעותיים ומנטיה להתנהגות פורצת גבולות, אשר מסבירה את מעורבותו הפלילית של הנאשם הן במקרה דנן והן במקרים אחרים.

שירות המבחן מצין, כי במהלך הקשר של הנאשם עמו, גם בתיק דנן וגם בעקבות תיקים קודמים, לא עלה בידו להפיק לקחים מדרך התנהגותו או לערוך שינוי כלשהו במצבו. בשל כך, סבור שירות המבחן, כי הנאשם לא יפיק תועלת כלשהי ממעורבות טיפולית של שירות המבחן בענינו.

שירות המבחן העריך, כי מאפייניו של הנאשם מהווים גורמי סיכון להישנות התנהגות פורצת גבולות בעתיד.

בסיום התסקיר, המליץ שירות המבחן על "ענישה מוחשית" אשר תחדד גבולות אסור ומותר, בדמות מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות.

ראיות לעונש

מטעם התביעה הוגשו גליון המרשם הפלילי של הנאשם (ת/7), ממנו עולה, כי הורשע, בעבר, בעבירות של סחר בסם מסוכן וריצה מאסר. עוד הוגש מרשמו התעבורתי של הנאשם (ת/8), ממנו עולה, כי הורשע, בין היתר, בעבירות של נהיגה ללא רשיון; נהיגה בקלות ראש; ונהיגה תחת השפעת סמים/אלכוהול, ובגין עבירות אלה נדון, בין היתר, למאסר בפועל בן 14 חדשים ולפסילת רשיון הנהיגה לתקופה בת 4 שנים.

מטעם ההגנה, הוגש פרוטוקול הדיון בבקשה להארכת מעצר לצרכי חקירה ("מעצר ימים" - נ/2), ממנו עולה, כי הנאשם, ביחד עם ארבעה נוספים, שוחררו בערובה בהסכמת היחידה החוקרת אשר טפלה במקרה דנן.

טענות הצדדים

כל אחד מהצדדים, הגיש טעונים לעונש בכתב. הסניגור אף השלים טיעוניו על-פה.

התביעה הדגישה, בטעוניה, הפגיעה בשלטון החוק כתוצאה מהעבירות שעבר הנאשם, וכן הצורך להבטיח כי עובדי הציבור, ובתוכם אנשי משטרה, יוכלו לבצע תפקידם ללא מורא, וזאת בכלל שטח מדינת ישראל, לרבות באזור הנגב.

התביעה עותרת ליתן משקל ממשי לשיקול הרתעת הרבים.

התביעה הפנתה לאמור בתסקיר, לפיו הנאשם לא הפיק הלקחים המתאימים ממעשיו וקיים סיכון להמשך התנהגות עברנית.

התביעה עותרת לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל במתחם שבין 18 עד 30 חדשים, על הצד הגבוה של המתחם. כן עותרת להשית עליו עונשים של מאסר מותנה וקנס.

ההגנה העלתה, רק בשלב פרשת העונש, טענה לפיה הופלה הנאשם אל מול אחרים אשר נעצרו עמו, כנגדם לא הוגש כתב אישום. יצוין, כי התביעה התנגדה לטענה זו, אשר לא הועלתה קודם לכן ולא בוססה בראיות.

ההגנה טענה, כי כבר בעת מעצרו התנצל הנאשם בפני השוטרים. גם טענה זו לא בוססה בראיות.

ההגנה טענה, כי כל חלקו של הנאשם באירוע התמצה בזריקת אבן אחת כלפי השוטרים, וכי לא נגרם נזק לגוף או לרכוש.

ההגנה טענה, כי העבירות הנוספות בגין נדון הנאשם נעברו לאחר הסתבכותו בעבירות דנן, ומשכך - לשטתה - אין בסיס לטענת התביעה, כי הנאשם לא למד את לקחו. עוד טוענת ההגנה, כי הגם שהנאשם הסתבך, מאז המקרה, בעבירות נוספות, לא היו אלה עבירות אלימות.

ההגנה הדגישה את חלוף הזמן מאז שנעברו העבירות.

ההגנה עותרת להסתפק בעונש מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות.

בדברו האחרון סיפר הנאשם, כי עומד להתחתן וכי עובד בשמירה. לטענת הנאשם, אם המקרה היה חמור - היו עוצרים אותו מידית.

דין והכרעה

לענין עבירות של תקיפת שוטרים, ראוי להביא מדברי בית המשפט העליון בפסק הדין ע.פ. 5214/13 **סירחאן נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים):

אכן, יש להביע סלידה ושאת נפש ממעשי תקיפה המכוונים כלפי העוסקים במלאכת השמירה על בטחונו של הציבור ועל אכיפת החוק. "מעשי תקיפה ואיומים כלפי שוטרי משטרת ישראל, רק מפני שהם ממלאים את תפקידם כחוק, מערערים את המוסכמות הבסיסיות ביותר של החברה הדמוקרטית בה אנו חיים. חברה המכבדת את שלטון החוק ואת זכויותיו של הזולת לא תאפשר פגיעה בנציגי החוק, וכל פגיעה שכזו צריכה להיתקל בקיר ברזל של אפס סובלנות" (עניין מוסא, שם). אינטרס הציבור מחייב אפוא ששוטרים יוכלו למלא את תפקידם ללא מורא ופחד (ע"פ 500/87 בורוכוב נ' מדינת ישראל (8.3.1988)). מדיניות של ענישה מכבידה ומרתיעה בגין עבירות אלימות נגד שוטרים משרתת אינטרס זה ועל כן היא ראויה (רע"פ 5940/06 גל נ' מדינת ישראל (18.12.2006); עניין מוסא, שם).

כן ראו בפסק הדין ע.פ. 9878/09 **מדינת ישראל נ' מוסא** (פורסם במאגרים):

משטרת ישראל היא הלכה למעשה הגילוי היום יומי של שלטון החוק במדינת ישראל, ומוטלים עליה תפקידים רבים במדינתנו רווית הקשיים, המתחים והאיומים, ונדמה כי אף גוף משטרתי במדינה דמוקרטית לא נאלץ להתמודד עם האתגרים הרבים הניצבים בפני משטרת ישראל, החל מגילוי פשעים ומניעתם וכלה בהתמודדות עם מתקפות טרור אכזריות. שוטרי משטרת ישראל, כמו אנשי שאר זרועות הביטחון, עושים לילות כימים למען שמירה על ביטחון הציבור, ועל כן מחויבים אנו לעשות ככל שניתן על מנת להגן עליהם מפני מי שמנסים להלך עליהם אימים ולפגוע בעבודתם החשובה, אשר נעשית למען כלל הציבור ולהבטחת ביטחונו האישי. ללא הגנה ראויה על אוכפי החוק לא תוכל המדינה להבטיח לציבור הרחב אכיפה יעילה של החוק והבטחת הסדר הציבור.

שלומם הגופני ובטחונם האישי של השוטרים אינו הפקר, ועל בית המשפט ליתן להם הגיבוי המתאים כאשר מותקפים

בעת ביצוע תפקידם.

רק לאחרונה, בגזר הדין ת.פ. 20397-02-11, **מדינת ישראל נ' אטרש** (פורסם במאגרים - להלן: "**פרשת אטרש**"), קבע בית המשפט מתחם ענישה אשר ינוע בין שנה לשלוש שנות מאסר בגין עבירות של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות; הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו והיזק במזיד לרכוש. באותו מקרה, נדון הנאשם, גם כן כאשר חלפו מספר שנים מאז האירוע, לעונש מאסר בן 30 חדשים תוך הפעלת מאסר מותנה בן 3 חדשים במצטבר.

בערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי, עפ"ג 31060-04-12 **אטרש נ' מדינת ישראל**, אושר גזר הדין, למעט שינוי קל שענינו הפעלת המאסר המותנה בחופף. אמנם, באותו מקרה, הורשע הנאשם בחלופה חמורה יותר של תקיפת שוטרים מבחינת הוראות החיקוק, אך אופיו של האירוע היה דומה - גם שם התגודדו מספר אנשים מבני משפחת הנאשם, סביב לשוטרים שהגיעו לעצור את אחד מבני המשפחה וגם שם הותקפו השוטרים במכות ובזריקת אבנים.

בפסק הדין רע"פ 8172/10 **גזאוי נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים), אושר עונש בן 16 חדשים בגין תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות אשר כללה דחיפת השוטר שהביאה לנפילתו, ובריחה מעיכוב.

בפסק הדין עפ"ג 49806-07-13 **אלסנע נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים), אושר בבית המשפט המחוזי גזר דין שניתן על ידי מותב זה ובו הושת עונש מאסר בן 20 חדשים בגין עבירה של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, שעיקרה אגרופים ובעיטות שכוונו לעבר שוטר על ידי מעוכב במטרה להכשיל את מעצרו ומעצר מעורב נוסף.

בפסק הדין רע"פ 1922/11 **רחמימוב נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים), אושר עונש כולל בן 28 חדשי מאסר בפועל (לרבות הפעלת מאסר מותנה), בגין עבירה של תקיפת שוטרים אשר כללה תקיפתם על ידי אדם אחד במטרה למנוע מעצרו.

בפסק הדין ע.פ. 5214/13 **סירחאן נ' מדינת ישראל** אושר מתחם ענישה עד 5 שנים מאסר בפועל, כאשר המדובר היה בתקיפת שוטרים בנסיבות הדומות לתיק דנן, למעט העובדה, כי בשל אגרוף שניתן על ידי הנאשם שם לשוטר וגרם לחבלה באפו, הורשע בגרימת חבלה חמורה, מה שאין כן במקרה שלפנינו.

נראה, כי המקרה הדומה בנסיבותיו למקרה דנן, הנו פסק הדין בפרשת אטרש דלעיל, אלא שכאמור, שם הורשע הנאשם בחלופה המחמירה יותר של העבירה (בניגוד לסעיף 274 ולא 273 לחוק העונשין, תשל"ז 1977, כמו במקרה דנן) וכן הורשע הנאשם שם במסכת חמורה יותר מבחינת האלימות שהופעלה. עם זאת, גם שם היתה אלימות, בחבורה, וגם שם כללה האלימות ידיו אבנים. כמו כן, גם שם, נדון הנאשם בגין עבירה שבוצעה מספר שנים לפני כן.

ברי, כי לנוכח השוני בהוראת החיקוק ובעובדות, יש להתאים מתחם הענישה כפי שנקבע שם, לנסיבות המקרה דנן.

לאחר שבית המשפט הביא בחשבון את הפסיקה הנוהגת ואת מכלול השיקולים, רואה לקבוע מתחם ענישה, בגין אירוע הכולל תקיפת שוטרים באלימות, על ידי חבורה, לרבות זריקת אבן לעבר אחד השוטרים, כך שינוע בין 10 עד 30 חדשי מאסר בפועל.

קביעת הענישה הספציפית במסגרת המתחם נעוצה, ראש וראשית, באופי התקיפה, במידת התעוזה והיעדר המורא שמבטאת; עוד יש לקחת בחשבון מידת הפגיעה בעבודת המשטרה וסיכול משימות השוטרים; עוד יש לקחת בחשבון נסיבותיו האישיות של הנאשם, עברו הפלילי ומידת נטילת האחריות והפנמת חומרת המעשים.

במקרה דנן, המדובר, כאמור, בתקיפה בחבורה, אשר הפגינה היעדר מורא כלשהו מרשויות אכיפת החוק והיה בה כדי לסכן את שלומם של השוטרים ואף את חייהם. רק בשנה האחרונה, נהרגו שני אזרחים כתוצאה מאבן שנזרקה לעברם - אלכסנדר לבלוביץ בירושלים והפעוטה אדל ביטון, שנפגעה לפני כארבע שנים ושהתה בתרדמת, עד שנפטרה, למרבה הצער, השנה. שוטר נוסף מתחנת העיירות נפגע קשות ונזקק לניתוח בראשו בשל אבן שפגעה בו. כך שאין לומר כי אבן הנזרקה לעבר כח שוטרים אינה בעלת פוטנציאל של גרימת נזק חמור לשלום גופם ואף סיכון חייהם והמדובר, אם גם בנשק קר - בנשק לכל דבר.

הוסף לאמור, תקיפת השוטרים במקרה דנן, באה במטרה לסכל עכובו של אחד מבני משפחת הנאשם.

לחובת הנאשם עבר פלילי הכולל עבירות של סחר בסמים וכן עבירות ברכב. מגוון העבירות מצביע על דפוסים עברניים מושרשים.

יש אכן לקבל טענת התביעה, כי הנאשם לא למד את לקחו, כפי שהתרשם גם שירות המבחן למבוגרים. שהרי, הנאשם, שאמנם לא הורשע בעבירות לפני המקרה הנוכחי, המשיך להסתבך בעבירות חמורות לאחריו, חרף מעצרו, החקירה שהתנהלה וגם לאחר שידוע היה לו, שצפוי להיות מועמד לדין.

לכל אלה יש להוסיף, הערכת שירות המבחן למבוגרים, כי הנאשם מחזיק בדפוסים של התנהגות פורצת גבולות; כי לא חל שינוי כלשהו בתפיסות אלה במהלך הקשר עם שירות המבחן, הן במקרה דנן והן במקרים נוספים; וכי קיים סיכון להמשך התנהגות פורצת גבולות בעתיד.

כל אלה שיקולים המובילים להחמרה עם הנאשם, במסגרת המתחם.

לזכות הנאשם יש ליקח בחשבון הודאתו באשמה, במסגרת ההסדר כאמור לעיל.

לאחר שבית המשפט שוקל את טענות הצדדים, בא לכדי מסקנה כי לאור חומרת האירוע של תקיפת השוטרים והסיכון שנוצר לשלומם ולחייהם; ובהנתן עברו הפלילי (לרבות ההרשעה התעבורתית שגם היא בעלת אופי פלילי) המכביד של הנאשם והערכת שירות המבחן לגביו - מחייב המקרה ענישה משמעותית, על הצד הגבוה של המתחם, משיקולי גמול וכן

לצורך הרתעת הנאשם והרתעת הרבים, וכי נסיבותיו האישיות של הנאשם נדחות, במקרה זה, אל מול יתר שיקולי הענישה.

אין בית המשפט מוצא, כי בטענות ההגנה, שהועלו בשלב מאוחר ולא בוססו בראיות כלשהן, די על מנת לבסס טענה של אפליה אל מול מעובים אחרים. הגם שמעורבים אחרים. שוחררו ממעצרם - הרי שאין בידי בית המשפט כל נתון בנוגע לתמונה הראיתית כלפי אותם מעורבים אחרים כפי שעלתה מתיק החקירה. משכך, יש להניח, מכח חזקת תקינות הפעולה המנהלית, שהתביעה הכללית בחנה את חומר הראיות בכללותו והגיעה למסקנות כפי שהגיעה לגבי אותם מעורבים. טענה מקדמית כשמה כן היא - יש להעלותה בפתח הדיון ובכל מקרה, יש לבסס בראיות. נכון, כי ניתן לדון בטענות של אפליה גם במסגרת ההליך עצמו. אך כל שהוצג מטעם ההגנה, לצורך ביסוס הטענה, הנו הפרוטוקול נ/2, ותו-לאו. עצם העובדה, כי נעצרו אחרים, ביחד עם הנאשם, בשלב המעצר החקירתי ושוחררו בלא אישום - אינה מלמדת דבר כאשר ההגנה אינה פורסת לפני בית המשפט את התמונה הראיתית.

עם זאת, מוצא בית המשפט ליתן משקל ממשי לחלוף הזמן מאז שנעברה העבירה. כתב האישום בתיק זה הוגש בחלוף כשנה ומחצה מאז שנעברו העבירות, וזאת ללא כל הסבר. אמנם, הדיונים בתיק זה נדחו, מספר לא מבוטל של פעמים, בשל אי התייצבות הנאשם, לרבות, לאחר שהוצאו כנגדו צווי הבאה ואף לאחר שבוטלו לבקשתו. ואולם, חלק מהזמן נמשך גם בשל אי-איתור הנאשם על ידי התביעה או בשל שינוי המותבים שטפלו בתיק. לאור חלוף הזמן, תשתנה נקודת האיוון במסגרת מתחם הענישה, כך שהנאשם יענש על הצד הבינוני של המתחם ולא על הצד הגבוה, כפי שראוי היה בהתאם לשיקולים שפורטו לעיל.

כפי שנקבע גם במקרים אחרים, לרבות פרשת **אטרש** שהובאה לעיל, ישית בית המשפט על הנאשם גם ענשים של מאסר מותנה ואף עיצום כספי.

סוף דבר, דן בית המשפט את הנאשם לענשים הבאים:

- א. 20 חדשי מאסר בפועל;
- ב. 12 חדשי מאסר מותנה למשך 3 שנים מיום שחרורו של הנאשם ממאסר, שהנאשם לא יעבור עבירה בניגוד לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, פרק ט' סימנים ג', ד'; פרק י', שהיא מסוג פשע;
- ג. 6 חדשי מאסר מותנה למשך 3 שנים מיום שחרורו של הנאשם ממאסר, שהנאשם לא יעבור עבירה בניגוד לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, פרק ט' סימנים ג', ד'; פרק י', שהיא מסוג עוון;
- ד. קנס בסך ₪ 5,000 או 28 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-10 שיעורים שווים ורצופים, החל מיום 01/06/16 ובכל 01 לחודש שלאחר מכן.

הנאשם יתיצב לריצוי עונשו כעת.

הודעה זכות הערעור.

ניתנה היום, י"ב אדר ב' תשע"ו, 22 מרץ 2016, במעמד הצדדים.